

Bruselj, 14. junij 2026
(OR. en)

10489/26

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0555 (COD)

COMPET 763	ECOFIN 809
IND 412	COH 115
MI 628	INDEF 124
CADREFIN 289	CULT 85
FIN 873	CYBER 289
RECH 280	JAI 819
ESPACE 101	DIGIT 163
CONSOM 193	DATAPROTECT 198
DUAL USE 47	FREMP 208
EDUC 269	RELEX 831
TELECOM 316	COPS 347
ENER 396	UD 180
ENV 724	AUDIO 84
CLIMA 328	PROCIV 129
AGRI 494	IPCR 64
TRANS 419	MAP 127
SAN 476	FISC 220
PHARM 106	CODEC 1164
BIOTECH 80	IA 164
POLMIL 237	CSC 401
POLGEN 167	

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: Svet

Zadeva: Uredba o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK),
vključno s posebnim programom za raziskave in inovacije na področju
obrambe
– *delni splošni pristop*

I. UVOD

1. Komisija je 16. julija 2025 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog uredbe o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK)¹.
2. Predlog je del svežnja večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034. Cilj osnutka uredbe je združiti 14 posameznih instrumentov financiranja v sedanjem večletnem finančnem okviru v enoten okvir za naložbe, da bi okrepili evropsko konkurenčnost na področju strateških tehnologij in sektorjev.
3. Predlagana okvirna sredstva za ESK znašajo 234,3 milijarde EUR v tekočih cenah. Namen ESK, ki bo deloval na podlagi enotnih pravil in prosilcem za financiranje zagotavljal enotno vstopno mesto, je poenostaviti in pospešiti financiranje EU ter spodbuditi zasebne in javne naložbe. Sestavljen je iz štirih sklopov politike, ki odražajo strateške prednostne naloge za krepitev konkurenčnosti in odpornosti EU: (1) prehod na čisto energijo in razogljichenje industrije; (2) zdravje, biotehnologija, kmetijstvo in biogospodarstvo; (3) vodilna vloga na digitalnem področju ter (4) kritične surovine, obrambna industrija, vesolje in sektor civilne varnosti.
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o zakonodajnem predlogu sprejel 9. decembra 2025².
5. Evropski odbor regij je mnenje o zakonodajnem predlogu sprejel 23. marca 2026³.
6. Evropsko računsko sodišče je mnenje o zakonodajnem predlogu sprejelo 15. januarja 2026⁴.

1 11770/1/25 REV 1.

2 16636/25.

3 7660/26.

4 5397/26.

II. NAPREDEK, DOSEŽEN V SVETU

7. Odbor stalnih predstavnikov je sklenil ustanoviti podskupino za Evropski sklad za konkurenčnost v okviru Ad hoc delovne skupine za večletni finančni okvir. Podskupina je delo začela opravljati septembra 2025.
8. Med danskim predsedovanjem je bilo organiziranih 21 sej podskupine za ESK, na katerih so razpravljali o predlogu Komisije, oceni učinka in več kompromisnih besedilih predsedstva. Dansko predsedstvo je organiziralo ločene razprave o horizontalnem delu (poglavja I, II, III in VIII) in sklopih politike (poglavja IV do VII). Podskupina za ESK ni razpravljala o členih in uvodnih izjavah v oglatih oklepajih; ti so bili vrnjeni Ad hoc delovni skupini za večletni finančni okvir. Dansko predsedstvo je predložilo tri kompromisna besedila predsedstva o horizontalnem delu in prvo kompromisno besedilo predsedstva o sklopih politike in uvodnih izjavah.
9. Dansko predsedstvo je Varnostni odbor Sveta zaprosilo za mnenje o delih besedila, ki se nanašajo na informacijsko varnost, in sicer člen 13 (Uporaba predpisov o tajnih in občutljivih podatkih), člen 51(9) in (10) (Dopolnilna pravila za upravičenost v zvezi z nepovratnimi sredstvi), člen 55 (Dodatna veljavna pravila o tajnih podatkih), člen 69 (Pogoji za upravičenost in sodelovanje za ohranitev varnosti, celovitosti in odpornosti operativnih vesoljskih sistemov Unije), člen 77(2), točka (d) (Načela upravljanja), in člen 78 (Dopolnilna pravila za varovanje tajnih podatkov). Varnostni odbor Sveta je 30. aprila 2026 predložil mnenje⁵, ki je bilo upoštevano v zadnjem kompromisnem besedilu predsedstva.

⁵ 8734/26.

10. Ciprsko predsedstvo je na podlagi nadaljnjih razprav po posameznih členih in tematskih razprav na 19 drugih sejah podskupine za ESK pripravilo še štiri kompromisna besedila predsedstva in Coreper trikrat zaprosilo za politične smernice. Coreper je zagotovil politično usmeritev, zlasti glede vprašanja, kako bi bilo mogoče najti ravnovesje med zagotavljanjem visokokakovostnih projektov z velikim učinkom in upoštevanjem različnih okoliščin v EU. Coreper je tudi svetoval o tem, kako bi lahko predlagano uredbo o ESK dopolnili z določbami o prihodnji nemoteni medsebojni interakciji te uredbe in prihodnjega okvirnega programa za raziskave Obzorje Evropa pri njenem izvajanju, zlasti da bi zagotovili, da bodo države članice dejavno vključene v opredeljevanje in določanje skupnih prednostnih nalog na strateški ravni, hkrati pa da bodo ustrezno upoštevale prednostna področja raziskav in inovacij.
11. Predsedstvo je po razpravi Coreperja 29. maja 2026 in 10. junija 2026 izdalo še dva revidirana kompromisna predloga⁶, da bi ju Coreper odobril 14. junija 2026, Svet za splošne zadeve pa nato 16. junija 2026 sprejel delni splošni pristop.
12. Ker je predlagana uredba del svežnja predlogov, povezanih z večletnim finančnim okvirom, so vse določbe v začetnem predlogu Komisije, ki imajo proračunske posledice ali ustrezajo elementom, ki so del horizontalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru, v oklepajih in so zato izključene iz delnega splošnega pristopa, dokler ne bo dosežen nadaljnji napredek v zvezi z večletnim finančnim okvirom. Te določbe so v besedilu navedene v oglatih oklepajih.

⁶ 9914/26 in 10443/26.

Poleg tega je predsedstvo v členu 21 uvedlo odstotek jamstva EU v okviru oddelka za EU instrumenta InvestEU ESK, ki se dodeli skupini EIB, in minimalni odstotek prispevkov iz okvirnih zneskov za štiri sklope politike, ki se zagotavlja prek instrumenta InvestEU ESK. Ker sta ta dva dodatka odvisna od horizontalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru, so bili ustrezni odstotki dani v oglete oklepaje in so zato tudi izključeni iz delnega splošnega pristopa, dokler ne bo dosežen nadaljnji napredek v zvezi z večletnim finančnim okvirom.

13. Določbe v zvezi s pridružitvijo tretjih držav sklopom obrambne in vesoljske politike iz uvodne izjave 36a, člena 50 in člena 65(5), o katerih je treba nadalje razpravljati, niso zajete v tem delnem splošnem pristopu in so zato navedene v navadnih oklepajih.

III. TRENUTNO STANJE V EVROPSKEM PARLAMENTU

14. Evropski parlament je zadevo posredoval Odboru za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), ki je za soporočevalca imenoval Christiana Ehlerja (EPP, DE) in Dana Nico (S&D, RO). Osnutek poročila poročevalcev je bil objavljen 20. aprila 2026 in predstavljen na seji odbora ITRE 6. maja 2026, s čimer se je formalno začela faza vsebinskega pregleda in faza predlogov sprememb odbora. Trenutno se predvideva, da naj bi bilo končno poročilo odbora ITRE sprejeto 10. septembra 2026, glasovanje o pogajalskem mandatu Evropskega parlamenta pa naj bi potekalo na plenarnem zasedanju od 19. do 22. oktobra 2026.

IV. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA BESEDILA PREDSEDSTVA

15. Glavne elemente kompromisnega besedila je mogoče povzeti, kot sledi:

- a) Predlagani model **upravljanja** kaže na jasno krepitev in strukturiranje sodelovanja Sveta in držav članic v vseh fazah cikla izvajanja. Za vse postopke komitologije je bil dodan postopek pregleda. Obenem je predlagano, da bi imel splošni odbor ESK dodatno vlogo zunaj postopka komitologije, pri čemer bi Komisiji svetoval o zadevnih temah in splošni strateški usmeritvi ESK. Številne določbe so bile prilagojene, da bi bilo besedilo jasnejše v smislu prenosa pooblastil na Komisijo, hkrati pa je bila ohranjena potrebna prožnost ESK.

Na **strateški ravni** bi imele države članice osrednjo vlogo pri določanju prednostnih nalog, saj bi že v zgodnji fazi zagotovile prispevek k splošni strateški usmeritvi ESK, pri čemer bi upoštevale vse ustrezne elemente, vključno z dolgoročnimi trendi konkurenčnosti in področji nedelovanja trga, ki jih mora Komisija upoštevati pri pripravi večletnega strateškega dokumenta ESK.

Hkrati so bili nadalje razviti splošni cilji ESK in dodan je bil okvir za določitev splošnih **meril za dodelitev** v delovnih programih, odvisno od oblike podpore EU, ki je tesno povezana s splošnimi cilji.

- b) V revidiranem besedilu so pojasnjeni **dopolnjevanje in sinergije** med ESK ter drugimi skladi in programi EU ter njihovo usklajevanje. To zadeva zlasti skupne raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter druge ustrezne teme glede na tesno povezavo s prihodnjim okvirnim programom za raziskave **Obzorje Evropa**, tudi v smislu meril za dodelitev in upravičenost, pravil za pridružitve, ocenjevalnih odborov, partnerstev in povezave z Evropskim svetom za inovacije.

Da bi se ustrezno upošteval vidik skupnosti programa Obzorje Evropa glede določanja prednostnih nalog za skupne raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki se izvajajo prek delovnih programov ESK, predlagana struktura predvideva **skupne seje** splošnega odbora ESK v njegovi strateški svetovalni vlogi z odborom Obzorje Evropa na podlagi člena 17b v njegovi svetovalni vlogi za točke dnevnega reda, ki se nanašajo na skupne raziskave in inovacije, med drugim na del njihovih zadevnih večletnih strateških dokumentov, ki zadeva prednostne naloge skupnih raziskav in inovacij, ki jih mora Komisija upoštevati pri izvajanju skupnih raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti.

- c) Namen sprememb v zvezi s predlaganim novim **instrumentom InvestEU ESK** je bolje uskladiti ključne značilnosti s pravili obstoječega programa InvestEU, hkrati pa ohraniti cilj ESK, da se posebej financirajo projekti, povezani z večjim tveganjem. Skupina EIB je kot izvajalski partner dobila večjo vlogo, določbe o podpori za podjetja v razširitveni fazi pa so jasnejše. Dodan je bil člen, ki omogoča kombiniranje portfeljev.
- d) Druge spremembe predsedstva vključujejo večji poudarek na **malih in srednjih podjetjih** (MSP) z dodatnimi elementi v podporo MSP, zlasti v delovnih programih in namenskih razpisih, ter spodbudami za privabljanje in mobilizacijo zasebnega kapitala.

S podobnim namenom so bile razširjene tudi določbe o **projektne svetovanju ESK** in o **podpori podjetjem**, s čimer se izboljšuje povezava med strokovnim znanjem obstoječega svetovalnega vozlišča InvestEU in prihodnje mreže EU za podjetja, hkrati pa je zagotovljen večji poudarek na vzpostavljanju sinergij z obstoječimi nacionalnimi strukturami in zagotavljanju priložnosti za partnerstva, tudi za nacionalne kontaktne točke.

- e) Najpomembnejše spremembe v zvezi s sklopom politike na področju **obrambne industrije** vključujejo novo določbo, katere cilj je zagotoviti okrepljeno lastništvo in nadzor s strani držav članic, kar zadeva sklepe o dodelitvi na podlagi navedenega oddelka („dvojna komitologija“). Poleg tega je bilo uvedenih več pomembnih sprememb za zagotovitev kontinuitete in skladnosti z obstoječim pravnim redom na področju obrambne industrije, zlasti s programom za evropsko obrambno industrijo (EDIP).

Pojasnjeno je bilo tudi, da razvoj skladišč za gorivo in spremljevalnih sistemov spada na področje uporabe ESK.

- f) V sklopu politike na področju **vesolja** so bile uvedene pomembne spremembe v zvezi z novo **podkomponento storitve za opazovanje Zemlje za državne potrebe (EOGS)**, pri čemer je v besedilu pojasnjen postopen pristop, in sicer, da se najprej opravi združevanje in souporaba virov, nato se izvede analiza vrzeli, nazadnje pa na tej podlagi Svet odloči o razvoju satelitske konstelacije. Besedilo vključuje tudi nove določbe o udeležbi v EOGS in bistveni vlogi Satelitskega centra Evropske unije pri zagotavljanju podatkov in storitev.

Nadaljnje spremembe vključujejo pojasnila o storitvah, dejavnostih in zahtevah za različne komponente ali podkomponente, o določitvi pričakovanih ravni zmogljivosti operativnih storitev, ki jih zagotavljajo navedene komponente, in o vlogi Evropske vesoljske agencije.

V. ZAKLJUČEK

16. Svet za splošne zadeve naj na seji 16. junija 2026 sprejme delni splošni pristop glede besedila iz dokumenta 10491/26 + COR 1.